

10. चतुर्णां ससन्दर्भं व्याख्यात। (4 × 4 = 16)
- (a) न हि त्वं जीवतस्तस्य वनमागन्तुमर्हसि।
(b) सत्ये लोकः प्रतिष्ठितः।
(c) बुद्धिमान् वृद्धसेवया।
(d) लोभं हित्वा सुखी भवेत्।
(e) अकस्मादागन्तुनां सह मैत्री न युक्ता।
(f) अहिंसा परमोधर्मः।
(g) द्वौ बाहू, तृतीयश्च खड्गः।
(h) एतन्महापुरुषलक्षणमेतस्मिन् सर्वमस्ति।

(SAN1SK)

(1105-1K)

B.A./B.Com./B.Sc./B.C.A./B.B.A./B.H.M. DEGREE
EXAMINATION, JULY 2021.

First Year – First Semester

Part – I : Sanskrit – I

Paper I — POETRY, PROSE AND GRAMMAR

Time : Three hours

Maximum : 75 marks

सूचना – द्वितीय-तृतीय-चतुर्थ-पञ्चम-नवम प्रश्नाः संस्कृत भाषायाम्
एव समाधेयाः।

Q.No. 2, 3, 4, 5 and 9 should be answered in
Sanskrit only.

प्रथमो भागः

1. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं च लिखत। (1 × 4 = 4)
- (a) सान्त्विता मामिका माता दत्तं राज्यमिदं मम।
तद्ददामि तवैवाहं भुङ्क्ष्व राज्यमकण्टकम्॥
- (b) मानं हित्वा प्रियो भवति क्रोधं हित्वा न शोचति।
कामं हित्वा र्थवान् भवति लोभं हित्वा सुखी भवेत्॥
2. द्वयोः सम्पूर्णशब्दरूपाणि लिखत। (2 × 3 = 6)
- (a) देव (b) भानु
(c) गो (d) मति

3. द्वयोः धातुरूपाणि लिखत। (2 × 3 = 6)

- (a) पश्यति (b) अभवत्
(c) लभेत (d) भाषिष्यते

4. पञ्च नामनिर्देशपूर्वकं सन्धिं सन्धत्त। (5 × 1 = 5)

- (a) कपि + ईशः (b) गै + अकः
(c) नव + उदयः (d) तथा + एव
(e) अनु + एति (f) तत् + च
(g) रामस् + टीकते (h) दिक् + नागः
(i) वधू + ऊहः (j) इति + अत्र

5. चतुर्णां नामनिर्देशपूर्वकं विग्रहवाक्यानि लिखत। (4 × 1 = 4)

- (a) ग्रामगतः (b) राजपुरुषः
(c) कृताकृतम् (d) नवरात्रम्
(e) पितरौ (f) पाणिपादम्
(g) विद्याधनम् (h) पञ्चगवम्

द्वितीयो भागः

6. (a) आर्यपादुकाभिषेकपाठ्यभागस्य सारांशं लिखत। (1 × 8 = 8)

अथवा

(b) यक्षप्रश्नेषु विवृतान् धर्मविशेषान् संग्रहेण लिखत।

7. (a) मेवाडराज्यस्थापनं वर्णयत। (1 × 8 = 8)

अथवा

(b) विवेकानन्द सूक्तयः इति पाठात् के के अंशाः विद्यार्थिभिः अवधेयाः।

8. (a) “अत्युत्कटैः पापपुण्यैः इहैव फलमश्नुते” इति पाठ्याशस्य सारं विशदयत। (1 × 8 = 8)

अथवा

(b) वीरवरः कथं स्वामिभक्तिं प्रदर्शितवान्।

9. पञ्च लघुसमाधानानि लिखत। (5 × 2 = 10)

- (a) श्रीरामः कीदृशं भरतं ददर्श?
(b) भरतः श्रीरामं किं अभ्यर्थितवान्?
(c) किंस्विदेकपदं धर्म्यम्? किंस्विदेकपदं यशः?
(d) किं स्थैर्यमृषिभिः प्रोक्तम् किं धैर्यं मुदाहृतम्?
(e) हितोपदेशस्य कर्ता कः?
(f) मानवः कतिदिनेषु पाप पुण्यफलं अनुभवति?
(g) वीरवरस्य वर्तनं कियत्?
(h) राजा वीरवराय किं ददौ?
(i) अपूर्णमनोरथः भरतः किं अकरोत्?
(j) मृगः केन वञ्चितः?